РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

от 21 август 2013 година

относно изготвянето на годишните списъци с приоритети за разработването на мрежови кодекси и насоки за 2014 г.

(текст от значение за ЕИП)

(2013/442/ЕС)

ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1228/2003 ([1]) и Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005 ([2]), и по-специално член 6, параграф 1 съответно от двата регламента,

като има предвид, че:

КОНТЕКСТ

(1) На 4 февруари 2011 г. Европейският съвет определи 2014 г. като целева за цялостно изграждане на вътрешния пазар за електроенергия и газ. Третият енергиен пакет е важен елемент в развитието към тази цел. Трябва обаче да бъдат направени допълнителни усилия, за да може газът и електроенергията да циркулират безпрепятствено в цяла Европа. Мрежовите кодекси и насоките, които са предвидени в третия пакет, ще осигурят съответните правила за това бъдещо развитие.

(2) Като първа стъпка към задължителните европейски мрежови кодекси в съответствие с член 6, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 714/2009 (Регламент за електроенергията) и член 6, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 715/2009 (Регламент за природния газ) Комисията трябва да изготви годишен списък на приоритетите, определящ областите, които следва да бъдат включени при разработването на мрежови кодекси. При определяне на приоритетите Комисията трябва да се консултира с Агенцията за сътрудничество между енергийните регулатори (ACER), отговорната Европейска мрежа на операторите на преносни системи (ENTSO) и други заинтересовани страни. Настоящото решение определя приоритетите, одобрени от Комисията въз основа на резултатите от обществените консултации.

(3) За планиране на ресурсите е важно ежегодно да се определят ключовите области за разработването на мрежовите кодекси и насоките. Веднага след като дадена област бъде определена за първи път като важна, е необходимо да започне работа по определяне на обхватите, с цел да се определи в каква степен е необходимо хармонизиране. В ключовите области, в които работата по мрежовите кодекси и насоките вече е започнала, тази работа ще бъде продължена и завършена.

ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ

(4) Обществените консултации, изисквани съгласно член 6, параграф 1 от Регламента за електроенергията и Регламента за природния газ, се състояха от 2 април до 13 май 2013 г. Комисията получи 22 отговора ([3]).

(5) Основните общи коментари, получени по време на обществената консултация, бяха следните:

а) Едно ясно послание от обществената консултация беше, че заинтересованите страни подкрепиха целенасочения подход на Комисията, даващ приоритет на работата за осигуряване на ключови елементи, необходими за цялостното изграждане на вътрешния енергиен пазар. Заинтересованите страни са на мнение, че при своята консултация Комисията е изтъкнала най-важните задачи, които трябва да бъдат изпълнени за по-нататъшното интегриране на вътрешния енергиен пазар, и че в годишните списъци с приоритети за 2014 г. не трябва да бъдат добавяни повече задачи.

б) Няколко заинтересовани страни изтъкнаха значението на правилното прилагане на вече приетите мрежови кодекси, като някои от тях се изказват за по-активна роля на Комисията и на ACER при осигуряването на съгласувано прилагане. Освен това заинтересованите страни изискват яснота относно бъдещите изменения на приетите мрежови кодекси и относно съответната рамка за управление. Един от участниците в консултацията изтъкна спешната необходимост от цялостен и единен списък с определения, валидни за всички мрежови кодекси.

([1]) ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 15.
([2]) ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36.
([3]) Отговорите са публикувани на адрес: http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/consultations/20130513_network_codes_en.htm

в) Някои заинтересовани страни подчертаха важността на прозрачен, ефективен и последователен процес, който да гарантира активното участие на заинтересованите страни на ранен етап. Също така беше споменато, че трябва да бъдат осигурени необходимите времеви периоди за разработването на надеждни мрежови кодекси с достатъчно време за консултации със съответните участници. В този контекст някои заинтересовани страни поискаха проектопредложенията за рамковите насоки и мрежовите кодекси да бъдат придружени от съответните оценки на въздействието, които са били предмет на консултация със заинтересованите страни.

(6) Основните коментари, получени по време на обществената консултация, относно годишния списък на приоритетите за 2014 г. във връзка с правилата за електроенергийната мрежа бяха следните:

а) Някои заинтересовани страни изразиха загриженост, че мрежовите кодекси, които се разработват, не осигуряват достатъчно равнище на хармонизиране на европейско ниво, като обърнаха внимание на факта, че много решения (например относно ценности и методики) не се вземат в самия кодекс, а се оставят за по-нататъшно вземане на решения/процес на одобрение на операторите на преносни системи и националните регулаторни органи. Заинтересованите страни се опасяват, че това може да доведе до допълнително европейско регулаторно равнище и по този начин по-скоро би увеличило съществуващите различия в правилата на управлението на мрежата и пазарните структури, вместо да ги отстрани.

б) Някои заинтересовани страни изразиха загриженост относно евентуални несъответствия между мрежовите кодекси и заявиха, че разработването на няколко мрежови кодекса в рамките на едни и същи рамкови насоки не се оказа най-ефикасният начин за установяване на европейски правила, следователно те предложиха да се разработи само един мрежов кодекс в съответствие със съответната рамкова насока. Някои подчертаха, че с цел да се гарантира съгласуваност поне някои мрежови кодекси трябва да бъдат разработени заедно, като например правилата за изискванията към производителите, правилата за дългосрочното (предварителното) предоставяне на капацитет, правилата за балансиране и правилата за изискванията при аварии.

в) Някои участници в консултацията подкрепят разработването на правила относно хармонизирани структури на тарифите за пренос, тъй като съществуващото разнообразие на тарифните структури създава неравенство за производителите на електроенергия в рамките на ЕС, тъй като например някои трябва да плащат тарифи за достъп до мрежа, а други — не.

г) ENTSO-E изрази своята загриженост, че в годишния списък на приоритетите за 2014 г. не са включени правила относно инвестиционни стимули, докато те бяха част от списъка за 2013 г. ENTSO-E е на мнение, че разчитането само на процедурата, създадена от новия Регламент относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура [1] (регламента за TEN-E), по която ЕО може да издава насоки, в случай че счете, че методиката, която националните регулаторни органи следва да публикуват до 31 март 2014 г. въз основа на препоръките от ACER за най-добри практики, не е достатъчна, за да осигури навременната реализация на проекти от общ интерес, застрашава ефикасността на целия регламент за TEN-E.

(7) Основните коментари, получени по време на обществената консултация, относно годишния списък на приоритетите за 2014 г. във връзка с правилата за мрежата за газ бяха следните:

а) По-голямата част от заинтересованите страни приветстват факта, че проблемът с допълнителния капацитет бе включен в годишния списък на приоритетите за 2014 г., и подчертават, че при разработването на правилата трябва да има задълбочена консултация със заинтересованите страни и че правилата трябва да бъдат съгласувани с мрежовия кодекс за механизмите за предоставяне на капацитет. Няколко заинтересовани страни, включително и ENTSOG, подчертават тясното взаимодействие между правилата за тарифите и допълнителния капацитет, както и необходимостта от съгласуването на двете теми.

б) Редица заинтересовани страни, включително и ENTSOG, подкрепят провеждането на подготвително проучване относно правилата за търгуване през 2014 г., с цел да се установи дали са необходими хармонизирани европейски правила за разработване на продукти за преносен капацитет и договори с оглед на гарантираността, ограниченията при предоставяне и вторичните пазари. При това трябва да се вземат предвид опитът, натрупан от прилагането на мрежовия кодекс за механизмите за предоставяне на преносен капацитет и за балансиране, както и възможните въздействия от нарастващия дял на възобновяемите източници в пазарите за електроенергия. Един участник в консултацията предлага на всяка точка на междусистемни връзки стъпка по стъпка да се анализират разликите в договорните условия и процесите на операторите на преносни системи. ENTSOG призовава да се признае фактът, че при реализацията на входно-изходни системи неизбежно се получават несъответствия в преносния капацитет и различни нива на гарантиране. Един участник в консултацията решително се изказа против допълнително хармонизиране на разработването на продукти за преносен капацитет и договори, тъй като такова хармонизиране не било необходимо и би довело до недостатъчно предлагане на гарантиран капацитет и в края на краищата до неефикасни инвестиции. Освен това беше заявено, че правилата за търгуване следва да не усложняват процеса на прилагане на Регламент (ЕС) № 1227/2011 на Европейския парламент и на Съвета [2] относно интегритета и прозрачността на пазара за търговия на едро с енергия.

[1] ОВ L 115, 25.4.2013 г., стр. 39.
[2] ОВ L 326, 8.12.2011 г., стр. 1.

в) Един от участниците в консултациите се изказва за мрежов кодекс за качеството на природния газ и мрежов кодекс за сравнителни стойности за ефективност, включително и по отношение на тарифите, за да може да се постигне целта за общ пазар по ефикасен и ефективен начин, и предлага като първа стъпка на ACER да се възложи съпоставяне на всички европейски оператори на преносни системи, включително всички предоставяни услуги.

г) Един от участниците в консултациите предлага в съответствие с член 23, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 715/2009 в списъка на приоритетите да се включи разработването на насоки за разрешаване на проблема със заварените договори.

(8) Въпреки че в центъра на настоящото решение е само съставянето на годишните списъци с приоритети за 2014 г., Комисията се консултира със заинтересованите страни също така относно необходимостта от мрежови кодекси и насоки и техния възможен обхват, които биха могли да бъдат разгледани като ключови области след 2014 г., за да се даде възможност на ACER да планира подготвителни работи в своята работна програма за 2014 г.

(9) Основните коментари, получени по време на обществената консултация, относно възможния обхват и необходимостта от мрежови кодекси и насоки след 2014 г. във връзка с правилата за електроенергийните мрежи бяха следните:

а) Някои заинтересовани страни приветстват приемането на правила за определяне на принципите за преценяване на адекватността на преносните мрежи и по този начин на изискванията спрямо трети страни. Други заинтересовани страни са на мнение, че правилата за резервите, адекватността и механизмите за предоставяне на капацитет са по-скоро от компетентността на националните правителства, тъй като не са включени в член 8, параграф 6 съответно от Регламента за електроенергията и Регламента за природния газ и поради това, изглежда, не са правно обосновани.

б) Няколко заинтересовани страни молят за разяснение какво ще се съдържа в правилата за оперативна координация.

в) Един от участниците в консултацията предлага да се разработят правила за възлагането на обществени поръчки, за търговията и управлението на помощни услуги, както и за всички видове услуги за гъвкаво балансиране и осигуряване на капацитет, с общата цел да се развие европейски пазар за такива допълнителни услуги по преносните мрежи, включително услуги за балансиране и всички видове услуги за гъвкавост на преноса.

(10) Основните коментари, получени по време на обществената консултация, относно възможния обхват и необходимостта от мрежови кодекси и насоки след 2014 г. във връзка с правилата за мрежата за газ бяха следните:

а) Няколко заинтересовани страни бяха на мнение, че правилата за присъединяване към мрежата и за процедурите при аварии трябва да бъдат в съответствие с Регламент (ЕС) № 994/2010 на Европейския парламент и на Съвета [1] относно мерките за гарантиране на сигурността на доставките на газ.

б) Някои заинтересованите страни поставиха под въпрос обхвата на правилата за присъединяване към мрежата по отношение на предоставянето на локационни сигнали и не подкрепиха разработването на такива правила.

РЕШЕНИЕ

(11) Като взе предвид отговорите на заинтересованите страни, които подкрепят даването на приоритет на работата за осигуряване на ключови елементи, необходими за цялостно изграждане на вътрешния енергиен пазар до 2014 г., и отчитат различните мерки, необходими за това изграждане, ограничените ресурси, факта, че правилното прилагане на вече приетите мрежови кодекси и насоки ще изисква ресурси, както и факта, че не всяка нова област, която се добавя към годишния списък на приоритетите за 2014 г., трябва неминуемо да доведе до приемането на насока или мрежов кодекс през 2014 г., Комисията

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

За разработването на хармонизирани правила за електроенергията Комисията определя следния годишен списък на приоритети за 2014 г.:

— правила за предоставяне на преносен капацитет и за управление на претоварването, включително за управление на пазарите за ден напред и в рамките на деня, включително за изчисляване на капацитета (приемане от Комисията),

— правила за присъединяване към мрежата;

  — правила относно изискванията към енергопроизводителите (приемане от Комисията)

  — правила за присъединяване на оператори на разпределителни системи и за присъединяване на промишлени потребители към мрежата (приемане от Комисията)

  — правила за присъединяване към мрежата на системи за постоянен ток с високо напрежение (завършване на мрежовия кодекс и начало на етапа на приемането от Комисията)

— правила за експлоатацията на системата [2]:

  — правила за експлоатационната сигурност (приемане от Комисията)

  — правила за планирането и графиците на експлоатацията (приемане от Комисията)

[1] ОВ L 295, 12.11.2010 г., стр. 1.

[2] Правилата за оперативното обучение и за изискванията и оперативните процедури при аварии ще последват по-късно.

— правила за регулиране на честотата/товарите и за съответните резерви (приемане от Комисията)

— правила за изисквания и процедури при аварии (завършване на мрежовия кодекс и начало на етапа на приемането от Комисията)

— правила за балансиране, включително правила за резервни мощности във връзка с мрежовите потребности (приемане от Комисията),

— правила за дългосрочно (предварително) предоставяне на преносен капацитет (приемане от Комисията),

— правила за хармонизирани структури на тарифите за пренос (определяне на обхвата от ACER с цел изготвяне на рамкова насока ([1])).

Член 2

Тъй като се предвижда през 2013 г. да бъдат приети хармонизирани правила за предоставяне на преносен капацитет и балансиране, за разработването на хармонизирани правила за газа Комисията определя следния годишен списък на приоритети за 2014 г.:

— правила за оперативната съвместимост и обмена на данни (приемане от Комисията),

— правила за хармонизирани структури на тарифите за пренос (изготвяне на мрежов кодекс от ENTSOG),

— правила за общоевропейски, основан на пазара подход към предоставянето на „новоизграден“ капацитет за пренос на газ (изготвяне от ACER и ENTSOG на изменение на мрежовия кодекс за механизмите за предоставяне на преносен капацитет, както и включване на съответните тарифни правила в мрежовия кодекс за структурите на тарифите за пренос),

— правила за търгуване, свързани с техническите и оперативните разпоредби за услуги за достъп до мрежата и за балансирането на системите (определяне на обхвата от ACER, за да се установи дали са необходими обвързващи правила в ЕС за по-нататъшното хармонизиране на разработване на продукти за преносен капацитет и договори с оглед на гарантираността, ограниченията при предоставянето и вторичните пазари, като се отчита прилагането на насоките за процедурите за управление на претоварването и мрежовите кодекси за механизмите за предоставяне на капацитет и за балансиране).

Член 3

Настоящото решение влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Брюксел на 21 август 2013 година.

За Комисията

Председател

José Manuel BARROSO

([1]) Относно правилата за инвестиционните стимули в регламента за TEN-E, по-специално член 13, се предвиждат правила, с които да се гарантира, че за инфраструктурни проекти в областта на газа и електроенергията, които са от общ интерес и при които се поемат по-високи рискове от нормално, се предоставят подходящи стимули В този контекст в регламента за TEN-E са определени следните задачи:
— До 31 юли 2013 г. всеки национален регулаторен орган представя на ACER своята методика и критериите, използвани за оценка на инвестициите и на поеманите във връзка с тях увеличени рискове, ако има такива.
— До 31 декември 2013 г. ACER създава условията за обмена на добри практики и изготвя препоръки.
— До 31 март 2014 г. всеки национален регулаторен орган публикува своята методика и критериите, използвани за оценка на инвестициите и на поеманите във връзка с тях увеличени рискове.
Въз основа на резултатите на горепосочените задачи Европейската комисия ще реши дали е необходимо да се издадат правно обвързващи насоки.